

УДК 342.9

DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2026.94.2.54>

ЦИФРОВІЗАЦІЯ НОТАРІАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ: АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

Ментух Н.Ф.,

кандидат юридичних наук, доцент,

доцент кафедри адміністративного права та судочинства

юридичного факультету

Західноукраїнський національний університет

ORCID: 0000-0002-1016-7635

Ментух Н.Ф. Цифровізація нотаріальної діяльності в Україні: адміністративно-правовий аспект.

У статті систематизовано та узагальнено наукові підходи щодо визначення поняття цифровізації. Визначено сутність, особливості та переваги використання цифрових технологій в нотаріальній діяльності.

Обґрунтовано, що нотаріат забезпечує від імені держави захист прав та законних інтересів громадян та юридичних осіб шляхом вчинення нотаріусами нотаріальних дій, передбачених законодавством.

Відзначено, що важливим напрямком у розвитку сучасного нотаріату є впровадження нововведень та розширення цифрової складової у нотаріальній діяльності. Адже повсякденне застосування засобів комунікації, інформаційних систем та мереж не могло не вплинути і на розвиток нотаріату.

Авторкою розглянуто та проаналізовано наукові позиції щодо трактування суті поняття «цифровізації». На основі здійсненого аналізу зроблено висновок, що цифровізація – це покращення існуючих процесів шляхом впровадження інформаційних технологій у всі сфери життя, бізнесу та державного управління з метою отримання прогнозованого та гарантованого результату на будь-який керуючий вплив з використанням засобів автоматизації.

Відзначено, що успішна робота та постійний розвиток власної цифрової платформи – єдиної державної електронної системи е-нотаріату (Е-Нотаріат) допомагає відповідати викликам нинішнього часу нотаріату.

Аргументовано, що впровадження сучасних технологій у традиційну століттями встановлену систему документознавства, відкриває нові можливості для підвищення оперативності нотаріальних дій.

Авторкою на основі аналізу теоретичних засад зроблено висновки та подано пропозиції щодо вдосконалення національного законодавства.

Відзначено, що відповідно до вимог часу та нових технологій змінюється нотаріальна система України. У зв'язку з цим наголошено про доцільність подальшого продовження розвитку цифрового напрямку у сферу нотаріату. Нові методи та інформаційно-правові інструменти, при цьому, повинні відповідати вимогам інформаційної безпеки, гарантувати стабільність та захищати права та інтереси громадян.

Ключові слова: нотаріат, нотаріальна діяльність, органи нотаріату, адміністративно-правовий аспект, цифровізація, електронна система, е-нотаріат.

Mentukh N.F. Digitalization of notarial activity in Ukraine: administrative and legal aspect.

The article systematizes and summarizes scientific approaches to defining the concept of digitalization. The essence, features and advantages of using digital technologies in notarial activity are determined.

It is substantiated that the notary public ensures, on behalf of the state, the protection of the rights and legitimate interests of citizens and legal entities by performing notarial actions stipulated by law by notaries.

It is noted that an important direction in the development of modern notarial activity is the introduction of innovations and the expansion of the digital component in notarial activity. After all, the everyday use of communication tools, information systems and networks could not but affect the development of notarial activity.

The author considered and analyzed scientific positions on the interpretation of the essence of the concept of «digitalization». Based on the analysis, it was concluded that digitalization is the improvement of existing processes by introducing information technologies into all spheres of life, business and public administration in order to obtain a predictable and guaranteed result for any management influence using automation tools.

It was noted that the successful work and constant development of its own digital platform - the unified state electronic system of e-notary (E-Notary) helps to meet the challenges of the current notary age.

It was argued that the introduction of modern technologies into the traditional system of document science, established for centuries, opens up new opportunities for increasing the efficiency of notarial actions.

Based on the analysis of theoretical foundations, the author drew conclusions and made proposals for improving national legislation.

It was noted that the notarial system of Ukraine is changing in accordance with the requirements of the time and new technologies. In this regard, the expediency of further continuing the development of the digital direction in the field of notary public is emphasized. New methods and information and legal tools, at the same time, must meet the requirements of information security, guarantee stability and protect the rights and interests of citizens.

Key words: notary, notarial activities, notary bodies, administrative and legal aspect, digitalization, electronic system, e-notary.

Постановка проблеми. Інформаційні технології становлять один із основних векторів розвитку сучасного суспільства. Активне впровадження нових технологій надає змогу суттєво оптимізувати виробництво, підвищити показники та загалом сприяє покращенню якості життя, оскільки допомагає істотно скоротити час до виконання тих чи інших поставлених завдань, як перед звичайним громадянином, якому необхідно отримати державну послугу, так і перед працівником чи державним службовцем, який повинен надати відповідну послугу. Безперечно, низка проблем, пов'язаних із розповсюдженням глобальної пандемії, військовою агресією РФ, стали основним фактором та причиною якнайшвидшого розвитку темпів цифровізації. Процес цифровізації останнім часом є основним напрямом у розвитку як економіки, так і державного управління.

Впровадження нововведень та розширення цифрової складової у нотаріальній діяльності є важливим напрямком у розвитку сучасного нотаріату. Цифровізація нотаріату та постійний розвиток інформаційних технологій роблять нотаріальні послуги швидшими, доступнішими та якіснішими.

Нотаріальна система України змінюється відповідно до вимог часу та нових технологій. Розвиток цифрових технологій пропонує нові можливості для нотаріальної практики в тому числі.

Окрім того, виникають питання стосовно того, як впровадження цифрових рішень може покращити ефективність та забезпечити високий рівень безпеки в нотаріальних послугах. Таким чином, дане дослідження спрямоване на визначення сутності, особливостей та переваг використання цифрових технологій у нотаріальній діяльності.

Мета статті. На основі аналізу теоретичних засад систематизувати та узагальнити наукові підходи щодо визначення поняття цифровізації. Визначити сутність, особливості та переваги використання цифрових технологій в нотаріальній діяльності.

Стан опрацювання проблематики. Науково-теоретичну базу для написання даної статті склали праці вітчизняних дослідників, як: Ю.Ю. Бисага, Л. Вдовічена, О.М. Вжешневська, О.І. Довгань, Є. Желтухін, З. Журавльова, І.М. Іліопол, І.Б. Коліушко, В. Марченко, А.В. Мединська, І.В. Тищенко, М.Г. Хаустова, О.О. Чижиков та ін.

Виклад основного матеріалу. На порозі цифрової революції, яка зачіпає практично всі сфери життя людей, знаходиться сучасний світ. Із розвитком цифрових технологій нерозривно пов'язане теперішнє і майбутнє українського нотаріату. Тобто, нотаріат – одна з тих сфер, яка стала особливо актуальною в умовах цифровізації. Незважаючи на те, що в нових умовах нотаріальна діяльність стала більш доступною та зручною для клієнтів, проте виникли нові виклики та завдання для нотаріусів.

Варто зазначити, що цифровізація правової сфери відбувається у відповідь на нові потреби соціуму, надає змогу оптимізувати процедури здійснення нотаріальних дій, активізувати процес

правової освіти громадян і навіть поліпшити ставлення до нотаріату в суспільстві загалом та за рахунок створення більш комфортних і безпечних умов вчинення юридично значущих дій.

В епоху розвитку інформаційних технологій право та правові відносини, що виникають, не можуть ізолюватися від досягнень техніки. В нашій державі відбувається процес впровадження інформаційних технологій практично в усі сфери життєдіяльності суспільства. Не залишився осторонь і нотаріат, який виступає одним із найважливіших інструментів захисту прав та законних інтересів населення.

На думку В. Марченко, «впровадження цифрового нотаріату – неминучий процес для України. Однак для його ефективного функціонування потрібні системні дії, спрямовані на використання цифрових технологій як на користь професії, так і на користь наших громадян. Це дозволить оновити нотаріальний процес, зробити його більш зручним та зрозумілим, інтегрує нотаріуса у транснаціональні правовідносини та надасть можливість зміцнити позиції професії» [1].

Нагальною потребою сучасності, як зазначає З. Журавльова, виступає цифровізація нотаріальної діяльності, позаяк традиційні способи її організації дедалі більше втрачають ефективність у відповідь на виклики часу. До того ж, застарілі методи, неперевірена або неактуальна інформація, що використовуються, можуть поставити під сумнів законність документів, оформлених нотаріусом. Дане, в свою чергу, підриває довіру до нотаріального процесу та не гарантує належного захисту прав і законних інтересів осіб, які звертаються за вчиненням нотаріальних дій [2, с. 149].

Отож, цифровізація нотаріату має значення як для самого інституту нотаріату, так і для всієї правової системи загалом. У зв'язку з цим, перш ніж визначити особливості цифровізації нотаріальної діяльності, вбачаємо за доцільне проаналізувати суть поняття «цифровізації» загалом.

У своїй роботі І.Б. Коліушко звертає увагу на цифровізацію як складову модернізації усієї системи публічного управління, що змінює при цьому традиційну модель «держава-громадянин/бізнес» на сервісно-орієнтовану, де доступність і передбачуваність адміністративних процедур мають ключове значення [3, с. 57].

Цифровізацію, І.В. Тищенко, розглядає як правове явище, за допомогою якого створюються нові форми здійснення адміністративних процедур, зокрема через електронну ідентифікацію, електронні послуги та довірчі сервіси [4, с. 94].

О.М. Вжешневська вважає, що «цифровізація як правова категорія є засобом інтеграції цифрових технологій у всі сфери суспільного життя, налагодження електронно-комунікаційного обміну між органами державної влади, місцевого самоврядування та фізичними особами, суб'єктами господарювання, інститутами громадянського суспільства за допомогою ІКТ з метою формування нового типу держави» [5, с. 815].

На думку О.І. Довгань, «цифровізація (digitalization) означає перетворення традиційних процесів, продуктів та послуг у цифровий формат або на цифрову платформу. Це впровадження технологій, які дозволяють збирати, зберігати, обробляти та передавати дані у цифровій формі. Цифровізація може стосуватися різних галузей, таких як освіта, охорона здоров'я, транспорт, комунікації, культура та інші. Вона спрощує та прискорює процеси, поліпшує доступ до інформації та послуг і може змінювати спосіб функціонування суспільства» [6, с. 124-125].

В свою чергу, М.Г. Хаустова зауважує, що «у період сьогодення термін «цифровізація» використовується у вузькому та широкому значеннях. Під цифровізацією у вузькому сенсі розуміється перетворення інформації в цифрову форму, яке у більшості випадків призводить до зниження розходів, та появи нових можливостей тощо. Цифровізацію у широкому сенсі можливо розглядати як тренд ефективного світового розвитку тільки в тому випадку, якщо цифрова трансформація відповідає наступним вимогам: вона охоплює виробництво, бізнес, науку, соціальну сферу та звичайне життя громадян; супроводжується тільки ефективним використанням її результатів; її результати доступні користувачам перетвореної інформації; її результатами користуються не тільки фахівці, але й пересічні громадяни, а користувачі цифрової інформації мають навички роботи з нею» [7, с. 9].

У вузькому та широкому розумінні пропонують також розглядати цифровізацію і такі науковці, як О.А. Теличко та В.А. Рекун. Так, на думку вчених, «цифровізація у вузькому розумінні розглядається як перетворення інформації у певну цифрову форму, що сприяє формуванню нових можливостей у певних сферах життя. У широкому розумінні цифровізація визначається як загальносвітовий тренд ефективного світового розвитку різних сфер суспільного життя на основі перетворення інформації на цифрову форму, що сприяє підвищенню якості життя» [8, с. 210].

Таким чином, цифровізація – це покращення існуючих процесів шляхом впровадження інформаційних технологій у всі сфери життя, бізнесу та державного управління з метою отримання прогнозованого та гарантованого результату на будь-який керуючий вплив з використанням засобів автоматизації.

Система національного нотаріату, як відзначає В. Марченко, перебуває у постійному процесі динамічного розвитку. Досить активно сьогодні в нотаріальній діяльності використовуються можливості електронних технологій. Так, зокрема, здійснюючи професійну діяльність нотаріуси мають доступ до таких реєстрів, як: Єдиний реєстр нотаріусів, Єдиний реєстр спеціальних бланків нотаріальних документів, Державний реєстр обтяжень рухомого майна, Спадковий реєстр, Єдиний реєстр довіреностей, Державний реєстр речових прав на нерухоме майно, Державний реєстр актів цивільного стану громадян, Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань. Однак комплексне застосування електронних технологій передбачає е-нотаріат [9, с. 42].

В Україні особливості правового регулювання електронного нотаріату демонструють поступову інтеграцію цифрових технологій у сферу нотаріальної діяльності. Слід зауважити, що Законом України «Про нотаріат» [10] не передбачено чітких положень стосовно цифрових інструментів. Даним законодавчим актом регулюються лише загальні положення щодо нотаріальної діяльності, а також визначається компетенція нотаріусів та правила здійснення нотаріальних дій. В сою чергу, що стосується окремих аспектів використання цифрових технологій у нотаріаті, то їх можуть регулювати інші закони та нормативно-правові акти.

Незважаючи на те, що прийняття законів «Про електронні документи та електронний документообіг», «Про електронний цифровий підпис», «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги», що становлять підґрунтя стосовно введення електронної форми в нотаріальну діяльність, все-таки існує низка проблем, пов'язаних із впровадженням електронного нотаріату на практиці.

З цього приводу О.О. Чижиков зазначає, що нормативно-правова база України перебуває на етапі активної адаптації до викликів цифрової трансформації. Незважаючи на той факт, що вже зроблено перші кроки стосовно впровадження електронного нотаріату, а саме використання електронного підпису та створення електронних реєстрів, все-таки поки ще не відповідає загальний рівень цифровізації сучасним потребам суспільства та бізнесу. До того ж, суттєво ускладнює виконання нотаріальних дій і гальмує процеси цифрової інтеграції відсутність єдиної платформи для автоматизованого обміну інформацією між державними реєстрами та нотаріусами [11].

Варто зазначити, що розвитку цифрового нотаріату сприяло і прийняття Положення про Єдину державну електронну систему е-нотаріату, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2023 р. № 1406 [12]. З різними складовими системи е-нотаріату нотаріуси ознайомлюються поетапно та надають свої пропозиції стосовно їх подальшого удосконалення за необхідності.

Відповідати викликам нинішнього часу нотаріату допомагає успішна робота та постійний розвиток власної цифрової платформи – єдиної державної електронної системи е-нотаріату (Е-Нотаріат).

Концепція «Е-нотаріату», як зазначає С. Коос, «впроваджується і в країнах-членах ЄС, де інтеграція цифрових і кібернетичних елементів у нотаріальну систему розглядається як один зі способів для того, щоб зробити нотаріальні процеси більш ефективними, доступними та безпечними: використання цифрових підписів, нотаріальне посвідчення в режимі онлайн, використання нотаріальних блокчейнів або безпечне цифрове зберігання нотаріально засвідчених документів» [13].

На думку І.М. Ілюпол, необхідним в інформатизованому суспільстві та просторі є запровадження Е-нотаріату. Саме тому визнаються переваги запровадження електронного нотаріату та виділяються наступні: забезпечення взаємодії з державними інформаційними системами та мережами; наближення українського нотаріату до європейських стандартів, що є досить важливим на шляху до євроінтеграції; поліпшення захищеності та якості вчинюваних нотаріальних дій; переведення Реєстру нотаріальних дій в електронну форму, що спростить роботу нотаріусів, забезпечить облік і реєстрацію вчинених нотаріальних дій, а також захист і зберігання нотаріальних відомостей; автоматизація нотаріальних процесів, зокрема ведення обліку, формування звітності, пошук і використання необхідної інформації тощо; забезпечення доступності нотаріальних дій [14, с. 87].

Однак, як відзначають окремі дослідники, «впровадження Е-нотаріату в Україні все ще перебуває на дуже ранній стадії, що потребує і належного правового регулювання, а також і достатнього матеріально-цифрового забезпечення нотаріусів. Отже, це питання потребує подальшого обговорення для послідовної інтеграції цифрових технологій, інструментів для нотаріальної роботи в правову систему України» [15, с. 13].

Таким чином, єдина інформаційна система електронного нотаріату є прогресивним початком поліпшення ефективності роботи нотаріату у сфері послуг, що ними надаються численним громадянам та юридичним особам, які потребують цього. Можна простежити також і прогресивну динаміку цього розвитку: документообіг в електронній формі повсякденно розповсюджується і у сфері публічних правовідносин.

У зв'язку з цим, з метою подальшого розвитку вбачаємо за доцільне в Законі України «Про нотаріат» закріпити чіткий перелік нотаріальних дій, які можуть бути вчинені за допомогою електронних сервісів.

Адже, як слушно зауважує А.В. Мединська, що «процес цифровізації нотаріату в Україні тісно пов'язаний з правовим регулюванням і вимагає внесення змін до законодавства, зокрема до Закону України «Про нотаріат». Для якісного оновлення чинного законодавства необхідно чітко визначити, які нотаріальні дії можуть здійснюватися за допомогою електронних сервісів, а які повинні залишатися в традиційній формі. Даний процес передусім повинен базуватися на необхідності підвищення ефективності та зручності нотаріальних послуг у сучасному цифровому світі, оскільки, як показує міжнародний досвід, такі технології успішно впроваджуються в нотаріальну практику багатьох країн, знижуючи витрати часу та ресурсів, підвищуючи прозорість і надійність нотаріальних дій» [16, с. 142].

Звідси випливає, що цифровізація будь-яких процесів нерозривно пов'язана з життям та діяльністю людини. Існує безліч передумов збільшення кількості дій, що здійснюються нотаріусом за допомогою використання цифрових технологій.

Доречним видається твердження Ю.Ю. Бисага, яка зазначає, що нотаріуси за допомогою цифрових технологій мають змогу здійснювати свою діяльність ефективніше та оперативніше, зменшуючи час на виконання процедур, спрощуючи адміністративні процеси та покращуючи доступ до нотаріальних послуг для громадян та бізнесу. Окрім того, використання цифрових технологій створює можливість стосовно забезпечення більшої достовірності та надійності нотаріальних дій, оскільки від несанкціонованого доступу та маніпуляцій можуть бути захищені цифрові дані [17, с. 15].

Висновки. Отже, процес цифровізації нотаріату є важливим напрямком у розвитку сучасного українського нотаріату. Цифровізацію нотаріальної діяльності можна визначити, як впровадження електронних технологій щодо підвищення швидкості, прозорості та безпеки нотаріальних дій.

Основними напрямками розвитку українського нотаріату повинні стати наступні: розробка та впровадження нових комфортних сервісів; розширення переліку нотаріальних дій, що здійснюються нотаріусами віддалено; нові публічні онлайн-реєстри; створення умов щодо належного забезпечення захисту інформації, що зберігатиметься в електронних архівах, в електронних реєстрах, «електронних кабінетах нотаріусів» та інших підсистемах електронного нотаріату; кваліфіковане інформування та роз'яснення основних питань стосовно функціонування електронного нотаріату в Україні; регулярне проведення тренінгів для нотаріусів з метою отримання нових знань та навичок у галузі інформаційних технологій та безпеки даних.

Таким чином, в даний час в Україні відбувається цифровізація нотаріальної діяльності, яка, безумовно, позитивно впливає на якість і швидкість вчинення нотаріальних дій нотаріусами. Вбачається за доцільне і надалі продовжувати розвивати цифровий напрямок у сфері нотаріату, але при цьому нові методи та інформаційно-правові інструменти повинні відповідати вимогам інформаційної безпеки, гарантувати стабільність та захищати права та інтереси громадян.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Марченко В., Желтухін Є. Нотаріат у фокусі реформ. *Юридична Газета online*. 2017. URL: <http://jur-gazeta.com/interview/notariat- u-fokusireform.html>.
2. Журавльова З. Адміністративно-правове регулювання функціонування електронного нотаріату. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. Випуск 12. С. 148-151. URL: <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2020.12.25>.

3. Коліушко І.Б. Реформування українського адміністративного права: проблеми та перспективи. Київ: Факт. 2003. 312 с.
4. Тищенко І.В. Електронні послуги у діяльності публічної адміністрації України: монографія. Харків: Право. 2017. 232 с.
5. Вжешневська О.М. Поняття та ознаки цифровізації як правової категорії. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 6. С. 813-815. URL: https://lsej.org.ua/6_2023/195.pdf.
6. Довгань О.І. Поняття цифровізації та його використання в законодавчій практиці та діяльності органів виконавчої влади. *Форум права*. 2024. № 3. С. 121-132. URL: https://forumprava.pp.ua/files/121-132-2024-3-FP-Dovhan_13.pdf.
7. Хаустова М.Г. Правове забезпечення цифрової трансформації у сучасних умовах. *Право та інновації*. 2022. № 2(38). С. 7-18. URL: <https://openarchive.nure.ua/server/api/core/bitstreams/2cf09751-22a8-4b1e-b4ad-05ac036d49f3/content>.
8. Теличко О.А., Рекун В.А. Розвиток правової системи у цифрову епоху. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 1. С. 209-212. URL: https://www.lsej.org.ua/1_2022/53.pdf.
9. Марченко В. Окремі питання впровадження в Україні системи Е-нотаріату. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2020. Випуск 1(30). С. 42-46. URL: https://pjjv.nuoua.od.ua/v1_2020/11.pdf.
10. Про нотаріат: Закон України від 2 вересня 1993 року № 3425-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 39. Ст. 383.
11. Чижиков О.О. Правові аспекти регулювання нотаріальної діяльності в умовах цифрової трансформації. *Академічні візії*. 2024. Випуск 38. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/1551/1429>.
12. Деякі питання функціонування Єдиної державної електронної системи е-нотаріату: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2023 р. № 1406. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1406-2023-п>.
13. Koos Stefan. The Digitization of Notarial Tasks – A Comparative Overview and Outlook of 'Cyber Notary' In Indonesia and Germany. *The Indonesian Journal of Socio-Legal Studies*. 2023. Vol. 2. №. 2. URL: <https://scholarhub.ui.ac.id/ijsls/vol2/iss2/1>.
14. Ліопол І.М. Електронний нотаріат: переваги та ризики. *Юридичний електронний науковий журнал*. 2022. № 1. С. 86–88. URL: https://www.lsej.org.ua/1_2022/19.pdf.
15. Вдовічена Л., Лукіян Д. Концепція е-нотаріату в правовій системі України: перспективи та ризики. *Ерліхівський журнал*. 2024. Випуск 8. С. 11-18. URL: <file:///C:/Users/User/Downloads/4.pdf>.
16. Мединська А.В. Цифровізація нотаріальних послуг: сучасні виклики та міжнародний досвід. *Гуманітарні аспекти цифрового суспільства: тези доповіді учасників міжн. наук.-практ. конф.* (Харків, 8 груд. 2022 р.). С. 142-145. URL: https://library.pp-ss.pro/index.php/ndippsn_20221208/article/view/medynska.
17. Бисага Ю.Ю. Цифрові технології в нотаріаті: сутність та особливості. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія ПРАВО*. 2023. Випуск 78: частина 2. С. 11-16. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/dc2c29ed-ef45-4027-b3cc-6c7eac7dc714/content>.

Дата першого надходження рукопису до видання: 31.03.2026

Дата прийняття до друку рукопису після рецензування: 23.04.2026

Дата публікації: 10.05.2026

© Ментух Н.Ф., 2026

Стаття поширюється на умовах ліцензії CC BY 4.0